

УДК: 687.55:006.32(477)

КОСМЕТИЧНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ *Казакова В.С., Зборовська Т.В.*

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

1 вересня 2017 р. прийнята Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Актуальні питання технічного регулювання, які декларує Угода, можна умовно розділити на три основні напрямки: технічне співробітництво між Україною та ЄС; гармонізація технічних регламентів, стандартів та процедур оцінки відповідності; укладення угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (*Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Goods*, далі – АСАА). АСАА передбачає гармонізацію технічних регламентів, стандартів і процедур оцінки відповідності країн-учасниць до законодавства ЄС в певних сферах з подальшим взаємним визнанням сертифікатів і результатів випробувань. Також однією із основних умов є обов'язковість відповідності українського законодавства у сфері технічного регулювання базовим законодавчим актам ЄС.

Відповідно до вимог Закону України «Про стандартизацію» від 5 червня 2014 р № 1315-VII (із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-VIII від 15.01.2015, ВВР, 2015, № 14, ст.96), визначено, що національні стандарти, а також ті, що прийняті підприємствами, застосовуються на добровільній основі. При цьому слід відмітити, що відповідно до частини другої статті 15 Господарського кодексу України обов'язковість застосування стандартів чи їх окремих положень є необхідною у наступних випадках: для суб'єктів господарювання, якщо обов'язковість застосування стандартів встановлено нормативно-правовими актами; для учасників угоди (контракту) щодо розроблення, виготовлення чи постачання продукції, якщо у документі є посилання на певні стандарти; для виробника чи постачальника продукції, якщо він склав декларацію про відповідність продукції певним стандартам чи застосував позначення цих стандартів у її маркуванні.

Галузеві нормативні документи також застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.

Також слід зазначити, що Законом внесено зміни до частини першої статті 15 Закону України "Про захист прав споживачів", відповідно до якої виключено обов'язкову норму, яка стосується того, що інформація про продукцію повинна містити найменування нормативних документів, вимогам яких повинна відповідати вітчизняна продукція.

Затверджує стандарти новостворений Національний орган стандартизації (ДП "УкрНДНЦ"). Він, згідно із зобов'язаннями за Угодою, є незалежним недержавним органом влади і може долучати до розробки стандартів всіх учасників ринку.

На виконання вимог Угоди також прийнято Закон України «Про технічні регламенти та оцінки відповідності» від 15 січня 2015 р. № 124-VIII, яким,

зокрема, декларується обов'язковість здійснення оцінювання відповідності. Для більшості товарів функція оцінки відповідності покладена на самого виробника та є добровільною. Вибірковий контроль з боку держави відбувається вже на етапі роздрібної торгівлі. Але є винятки – потенційно небезпечні товари, застосування яких пов'язане з високим ризиком, які потенційно становлять загрозу життю та здоров'ю людей, довкіллю, національній безпеці тощо (наприклад, обладнання, що працює під тиском, або медичне обладнання). Для них контроль залишається і вдосконалюється. У цьому випадку спеціально призначені органи проводять оцінку відповідності продукції вимогам техрегламентів та видають виробникові сертифікати відповідності.

Як і в Євросоюзі, ці контролюючі структури акредитує спеціально створений орган – Національне агентство з акредитації України (НААУ).

Впроваджені заходи дозволили Україні долучитися до авторитетних міжнародних та європейських організацій зі стандартизації, акредитації та метрології - так, в 2017 р. Україна отримала статус організації-компаньйона у європейських комітетах зі стандартизації CEN та CENELEC, а також статус члена в Міжнародному форумі з акредитації (IAF). Підписання Україною угоди АСАА ("Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції") надає Україні можливість визнання країнами ЄС вітчизняного законодавства і відповідності національних технічних регламентів і стандартів вимогам ЄС.

В Угоді АСАА в перелік із 27 галузей народного господарства, які потребують першочергової гармонізації вітчизняного законодавства з європейським, згодом можуть потрапити й інші сектори промисловості, зокрема ті, що стосуються виробництва хімічної продукції. За умови наближення українського законодавства до європейських стандартів та створення інфраструктури якості, АСАА може бути поширена на такі сфери, як органічні хімічні речовини, лікарські препарати, косметичні засоби. Включення названих секторів промислової продукції до Угоди АСАА сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та розширенню експортної спроможності вітчизняної продукції.

Список літератури

1. Кириченко, Л. С. Сертифікація та якість продукції в сучасних умовах господарювання / Л. С. Кириченко, Н. М. Чернухіна. – Л. : Наука, 2005. – 216 с.
2. Кордіяка, Ю.М. Проблеми технічного регулювання косметичної галузі / Ю. М. Кордіяка, Р. І. Байцар // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2016. – № 2. – С. 38–44.
3. Віткін, Л. Світовий досвід та стратегія розвитку системи технічного регулювання / Л. Віткін // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2013. – № 4. – С. 3–11.
4. Угода про технічні бар'єри у торгівлі [Електронний ресурс]– Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_008